

Trgovinski sporazumi – što pružaju hrvatskim izvoznicima?

Zrinka Horvatić

Služba za trgovinsku politiku

REPUBLIKA HRVATSKA

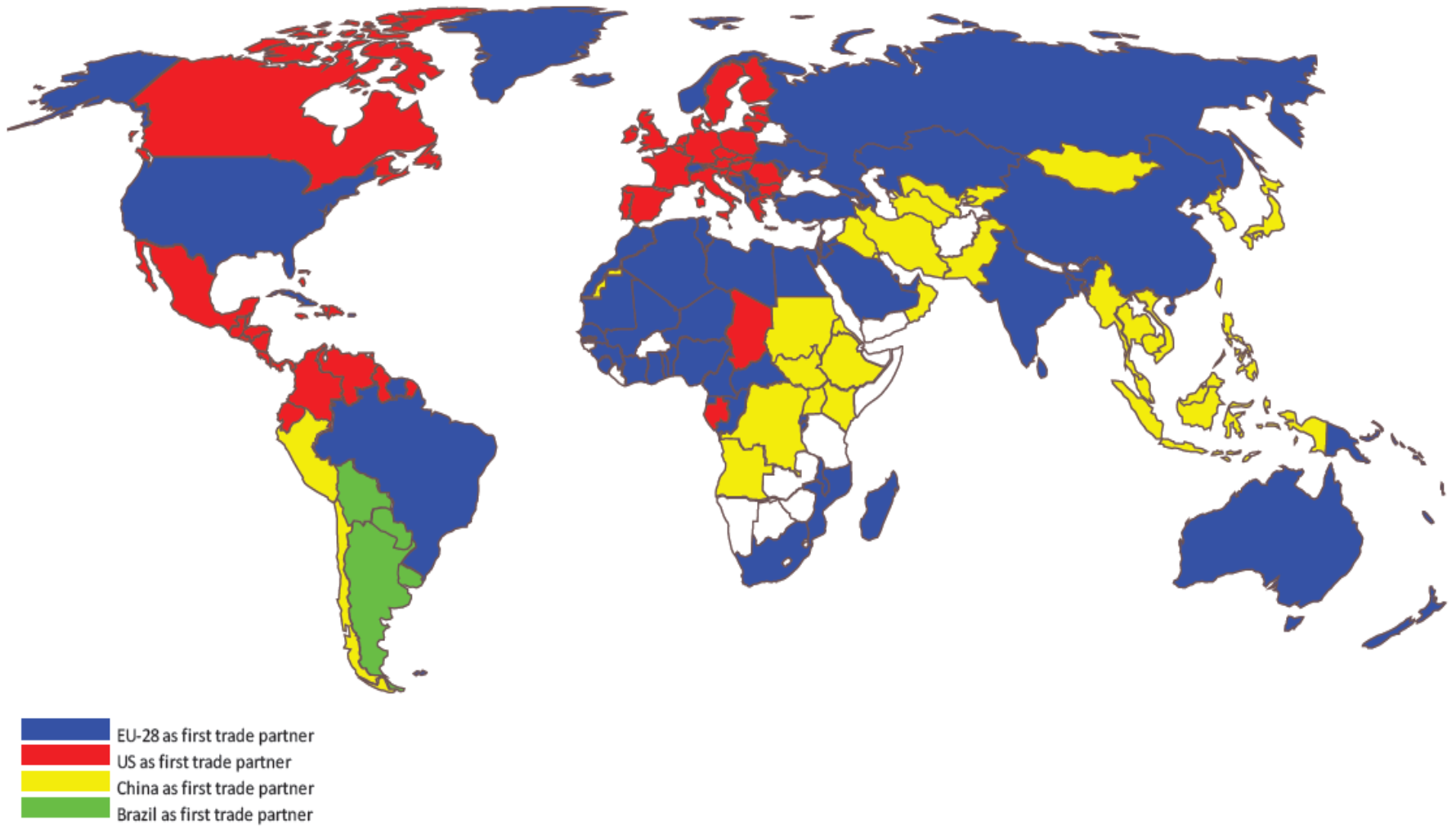
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Trg Nikole Šubića Zrinskog 7-8, 10000 Zagreb

e-mail: gospodarska@mvep.hr, tel.: [+385 \(0\)1 4569 964](tel:+385(0)14569964)

EUROPSKA UNIJA U SVJETSKOJ TRGOVINI

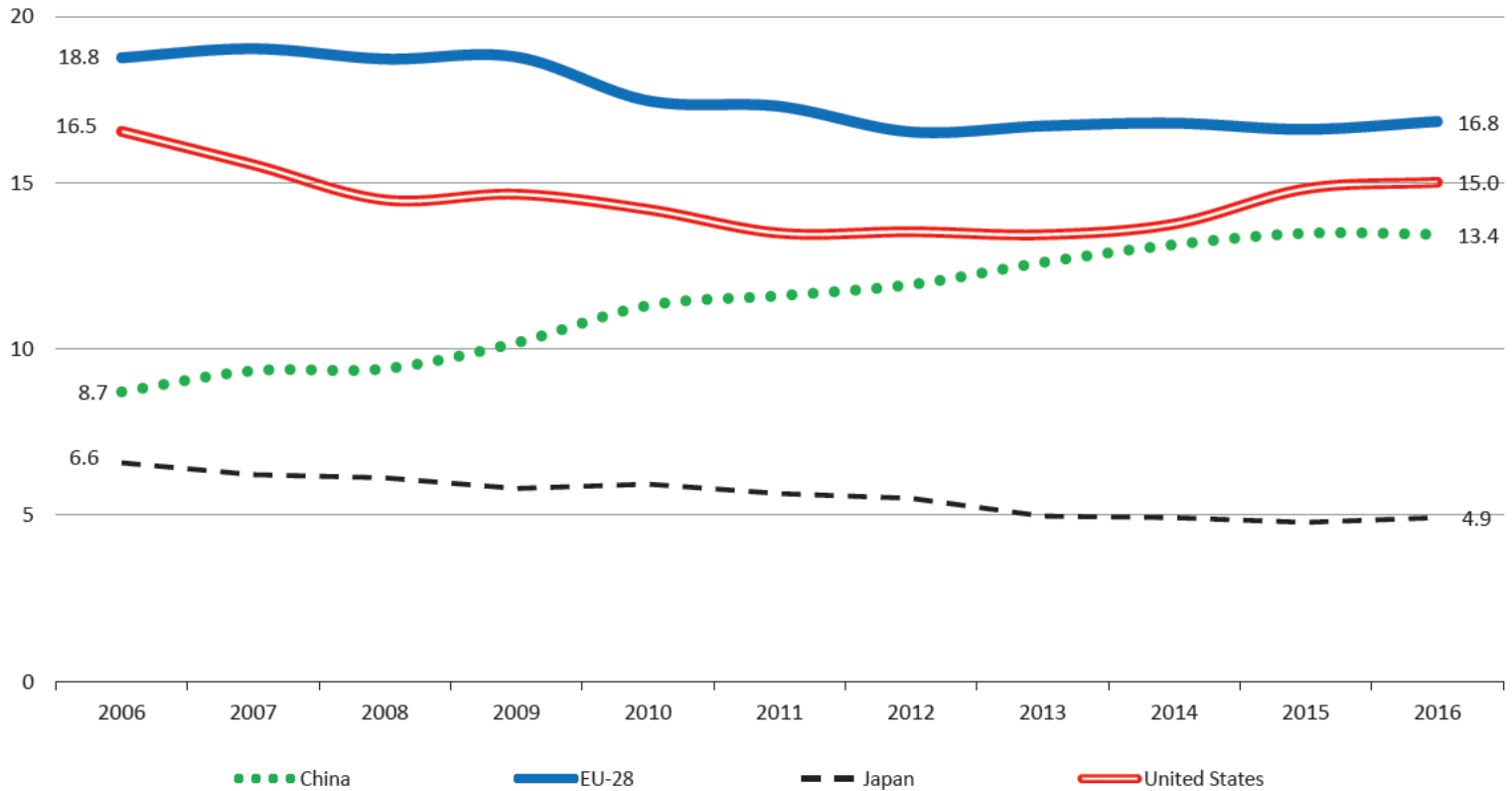
Merchandise trade 2016 - Main trade partner by reporter

Total trade i.e. exports + imports

Source : IMF DOTS.

Share in world trade in goods and services in selected countries (%)

Coverage: shares in world trade excluding intra-EU trade.

Sources: Eurostat (Comext, Statistical regime 4), Eurostat (bop_its_tot; bop_its6_tot), IMF DOTS, WTO.

RH U TRGOVINI EU SA ZEMLJAMA SVIJETA

EU-28 trade in goods with extra EU-28 by Member State (billion EUR)

Member State	Exports by Member State of dispatch					Imports by Member State of arrival				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
EU-28	1 684.9	1 736.4	1 702.9	1 789.2	1 745.2	1 798.8	1 687.4	1 692.2	1 729.2	1 708.3
Austria	38.8	39.5	40.4	41.2	40.5	32.7	32.3	31.8	32.7	31.3
Belgium	104.0	105.4	104.1	100.6	99.4	110.8	114.2	119.7	125.8	122.6
Bulgaria	8.5	8.9	8.3	8.0	7.5	10.5	10.4	10.0	9.4	8.7
Croatia	4.0	3.6	3.8	4.0	4.3	6.1	5.5	4.1	4.1	4.6
Cyprus	0.5	0.6	0.6	0.8	0.9	1.7	1.4	1.5	1.3	1.6
Czech Republic	22.8	23.1	23.4	23.8	24.0	27.1	25.2	26.3	29.0	26.7
Denmark	30.2	30.3	30.4	33.3	33.0	21.2	21.8	22.9	23.6	22.2
Estonia	4.3	3.6	3.4	2.9	3.1	3.1	2.5	2.5	2.4	2.5
Finland	26.3	25.1	23.9	22.2	21.2	22.1	19.7	18.4	14.7	14.8
France	181.7	177.6	174.3	187.8	183.7	172.9	165.4	164.7	163.0	159.8
Germany	471.0	469.4	476.4	503.0	501.5	327.6	314.3	313.8	326.0	320.6
Greece	15.3	14.4	14.0	11.9	11.1	26.7	24.8	25.0	20.5	19.9
Hungary	18.2	17.9	16.7	16.6	17.2	21.7	21.3	19.6	19.4	18.9
Ireland	37.7	37.5	41.3	52.4	57.1	19.4	17.8	20.4	23.4	22.8
Italy	178.3	180.4	180.0	186.3	184.1	177.5	160.8	153.0	153.1	144.2
Latvia	4.0	3.7	3.5	3.4	3.3	2.9	2.7	2.6	2.7	2.5
Lithuania	9.1	10.9	11.0	8.9	8.9	10.5	10.4	8.9	8.2	7.3
Luxembourg	3.1	2.6	2.5	2.5	2.5	4.9	4.2	4.0	5.8	4.5
Malta	2.0	1.5	1.1	1.3	1.7	1.2	1.3	1.9	1.8	2.5
Netherlands	123.7	123.1	122.1	124.7	125.9	249.2	238.4	240.3	250.1	241.9
Poland	34.3	38.6	37.4	37.1	37.4	50.0	48.5	51.1	51.9	49.7
Portugal	13.1	14.0	14.0	13.6	12.5	16.1	15.9	14.9	14.2	13.6
Romania	13.3	15.1	15.2	14.4	14.3	14.4	13.4	14.4	14.4	15.4
Slovakia	10.0	11.0	10.2	9.9	10.2	15.8	15.8	14.8	14.1	13.5
Slovenia	6.3	6.4	6.7	6.9	7.3	7.0	7.5	7.9	8.1	8.0
Spain	83.5	88.8	88.5	89.0	86.8	120.2	114.8	115.3	110.4	107.2
Sweden	57.7	53.4	51.5	52.4	51.5	41.8	37.7	38.1	37.5	36.6
United Kingdom	183.0	229.8	198.2	230.5	194.4	283.4	239.4	244.3	261.7	284.2

Source : Eurostat (Comext, Statistical regime 4).

EU-28 trade in services with extra EU-28 by Member State (billion EUR)

Member State	Exports					Imports				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
EU-28	615.2	684.9	721.3	772.5	831.5	480.5	520.0	543.5	602.2	685.7
Austria	:	11.0	11.5	12.2	12.7	:	7.9	8.6	8.9	9.0
Belgium	24.9	27.5	27.2	30.0	32.3	17.2	19.0	19.1	21.9	24.4
Bulgaria	1.7	2.0	2.3	2.5	2.6	0.9	1.1	1.1	1.4	1.4
Croatia	1.9	2.2	2.8	2.8	3.1	0.8	1.0	1.7	1.7	1.8
Cyprus	3.7	4.0	4.0	4.1	3.8	1.9	1.9	2.2	2.2	2.2
Czech Republic	5.5	6.1	5.4	5.6	6.1	4.2	4.8	4.7	4.8	5.5
Denmark	26.9	29.9	30.1	30.6	30.7	20.2	21.9	22.3	22.5	23.7
Estonia	1.2	1.4	1.6	1.8	1.7	0.5	0.6	0.8	0.9	0.8
Finland	:	:	11.1	10.4	10.7	:	:	7.8	7.6	8.3
France	73.5	82.2	84.0	92.8	98.0	61.4	63.0	65.9	73.6	78.7
Germany	86.6	96.4	100.5	107.6	120.5	89.8	99.4	106.2	108.5	118.0
Greece	13.6	13.2	12.6	13.3	10.3	5.9	5.0	5.2	5.1	4.2
Hungary	4.5	4.7	5.0	5.4	5.8	3.6	3.5	3.6	3.7	3.7
Ireland	:	36.6	41.2	47.2	56.0	:	46.7	48.7	63.6	97.3
Italy	34.2	39.5	39.4	39.3	39.3	33.5	34.0	33.4	33.4	33.5
Latvia	1.8	1.9	2.0	1.8	1.7	0.8	0.9	0.9	0.7	0.7
Lithuania	1.9	2.4	2.5	2.7	2.3	1.3	1.4	1.6	1.8	1.6
Luxembourg	14.7	16.7	19.2	21.5	25.2	14.6	17.3	20.9	23.4	24.4
Malta	5.6	6.1	6.4	5.8	6.0	5.2	5.8	6.0	5.6	5.6
Netherlands	57.9	61.5	64.4	73.3	77.0	49.8	52.2	54.3	76.2	88.9
Poland	8.5	9.6	10.3	11.3	12.4	5.3	5.5	5.7	6.1	6.4
Portugal	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Romania	:	:	2.6	3.1	3.4	:	:	1.8	1.9	2.2
Slovakia	:	:	1.3	1.4	1.5	:	:	1.2	1.1	1.1
Slovenia	0.9	1.0	1.1	1.2	1.3	0.8	0.9	0.8	0.9	1.0
Spain	:	:	34.6	37.2	39.4	0	:	16.6	18.2	19.5
Sweden	22.6	25.0	27.5	28.1	31.4	13.4	14.6	15.0	17.9	19.6
United Kingdom	129.2	147.0	162.5	171.8	188.2	71.2	76.3	80.8	82.5	96.1

(:) not available (confidential data).

Source : Eurostat (bop_its6_tot).

Robni izvoz RH

- Među prvih 20 (u 2016.):
 - EU: Italija, Slovenija, Njemačka, Austrija, Mađarska, Nizozemska, Francuska, Španjolska, Češka, Slovačka, UK, Poljska, Belgija i Švedska (udio od 53,2%)
 - CEFTA: BiH, Srbija, Crna Gora (udio 14,46%)
 - 8. SAD (udio 3,70%)
- 12. Rusija (udio 1,54%)
- 17. Saudijska Arabija (1,16%)
- 20. Švicarska (1,06%)
- 24. Turska (0,88%)
- 26. Egipat (0,80%)
- 27. Kina (0,62%)
- 40. Kanada (0,30%)

KORISTI TRGOVINSKIH SPORAZUMA

TKO PREGOVARA?

Europska komisija

OPĆA UPRAVA ZA TRGOVINU

povjerenica Cecilia Malmström

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

ODBOR ZA TRGOVINSKU POLITIKU

zajedno s drugim državama članicama

iznosi svoje interese u pregovorima trgovinskih sporazuma

HRVATSKA

MINISTARSTVO VANJSKIH I

EUROPSKIH POSLOVA

Koje vrste sporazuma EU sklapa?

- **CARINSKA UNIJA** (Turska)
 - Ukidaju se carine u bilateralnoj trgovini
 - Na snazi je zajednička carinska tarifa za uvoz
- **SPORAZUMI I SLOBODNOJ TRGOVINI**

Sporazumi o pridruživanju (npr. Čile, Meksiko), Sporazumi o stabilizaciji i pridruživanju (RS, BiH, Makedonija, Crna Gora), Sveobuhvatni sporazume o slobodnoj trgovini (Ukrajina, Moldova), Sporazumi o gospodarskom partnerstvu (Japan)

 - Ukidaju se ili snižavaju carine u bilateralnoj trgovini
- **SPORAZUMI O PARTNERSTVU I SURADNJI**
 - Pružaju opći okvir za bilateralne gospodarske odnose
 - Ostaju carine u bilateralnoj trgovini

Koristi trgovinskih sporazuma

- Trgovinski sporazumi su međunarodni ugovori kojima zemlje partneri uklanjaju prepreke u trgovini i uspostavljaju jače i tješnje trgovinske veze i veću ekonomsku integraciju
- Izvoznicima i investitorima omogućuju bolji i lakši pristup sirovinama i ključnim komponentama iz svih dijelova svijeta → time oni postaju konkurentniji na tržištima zemalja izvan EU-a
- Više međunarodne trgovine donosi rast gospodarstva, nova radna mjesta, a potrošači mogu birati između većeg broja proizvoda po nižim cijenama
- Trgovinski sporazumi koje EU sklapa obvezuju da zemlje partneri štite ljudska prava, prava radnika i okoliš.

Odredbe o trgovini i ulaganjima

Uzajamna i progresivna liberalizacija trgovine robama i uslugama, ulaganjima i pristup tržištima javnih nabava

- Detaljna pravila za trgovinu

SADRŽAJ

Vodi računa o potrebama malih i srednjih poduzetnika

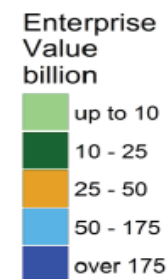
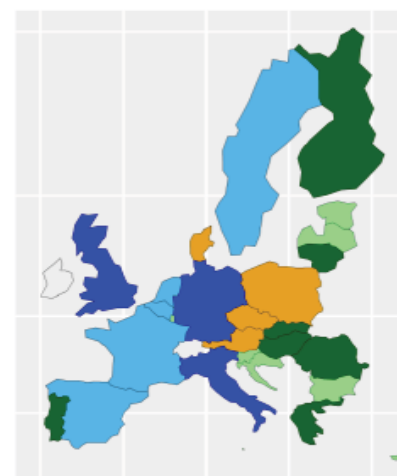
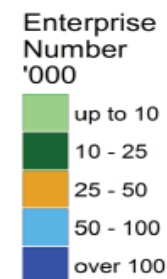
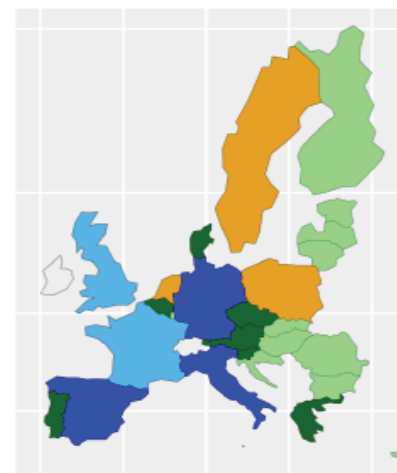
Uklanjanje prepreka u trgovini i ulaganjima – regulatorna suradnja

Promicanje održivog razvoja i europskih vrijednosti kao što su ljudska prava, prava radnika i zaštita okoliša, primjenu međunarodnih standarda

TEC - Total EU exporting (*) enterprises and value and share of exporting SMEs to total, 2013

Member State	Total exports Extra-EU		Share of exporting SMEs to total exporting enterprises	
	Exporting enterprises('000)	Export Value (€ billion)	Exporting enterprises (%)	Export value (%)
Germany	143.2	469.4	54.6%	19.0%
Italy	139.3	180.4	89.5%	49.1%
Spain	130.0	88.1	64.4%	39.4%
France	91.8	172.4	94.2%	37.9%
United Kingdom	68.9	229.7	91.9%	23.5%
Poland	37.1	38.8	92.8%	27.5%
Netherlands	29.2	121.4	96.7%	41.2%
Sweden	28.3	53.3	93.8%	27.5%
Portugal	23.8	14.0	87.0%	49.0%
Slovenia	20.0	6.4	31.5%	34.5%
Belgium	18.2	99.8	66.8%	36.5%
Austria	16.1	39.5	94.9%	36.5%
Denmark	15.5	30.6	85.9%	32.7%
Czech Republic	14.9	30.1	69.6%	17.3%
Greece	12.8	14.7	52.0%	29.1%
Finland	9.7	24.4	88.7%	28.7%
Lithuania	8.7	10.9	97.5%	34.2%
Hungary	8.5	18.5	94.4%	44.5%
Bulgaria	8.1	8.9	94.2%	36.0%
Romania	7.5	15.1	84.2%	28.3%
Croatia	6.1	3.7	95.0%	36.3%
Estonia	3.9	3.6	79.7%	71.1%
Latvia	3.4	2.6	83.1%	42.4%
Slovakia	3.3	10.3	87.5%	25.2%
Cyprus	1.4	0.6	65.7%	56.1%
Luxembourg	1.1	2.5	76.9%	26.6%
Malta	0.7	1.5	94.8%	38.0%
Ireland	:	:	:	:
Total EU	851.4	1 691.5	78.3%	30.9%

(*) extra-EU exports.

Prednosti za izvoznike

- 1) Rast izvoza zbog potpunog ukidanja ili nižih carina i većih kvota, jednostavnijih procedura „na granici”
- 2) Zbog nižih carina izvoznici postaju konkurentniji, postojeći izvoznici počinju izvoziti veći broj proizvoda na tržište partnera
- 3) Uštede zbog jeftinijeg uvoza sirovina i komponenti za proizvodnju
- 4) Novi i sigurniji pristup tržištima usluga
- 5) Lakše se uključuju u globalne lance trgovine
- 6) Veća mobilnost poslovnih ljudi
- 7) Zaštita i sigurnost ulaganja
- 8) Pristup tržištima javnih nabava
- 9) Uklanjanje prepreka „iza granice”
- 10) Mogućnost sudjelovanje izvoznika, poslovnih udruženja itd.u pregovorima i praćenju provedbe trgovinskih sporazuma

TRGOVINSKI SPORAZUMI PO ZEMLJAMA PARTNERIMA

Trgovinski sporazumi u primjeni

- EFTA (Norveška, Švicarska, Lihtenštajn, Island)
- Zapadni Balkan (Albanija, BiH, Makedonija, Crna Gora, Srbija i Kosovo)
- Turska
- Gruzija, Moldova, Ukrajina
- Euro-Mediterranske zemlje (Alžir, Egipat, Izrael, Jordan, Libanon, Maroko, Palestina, Sirija i Tunis)
- Zapadna Afrika, Cariforum, istočna i južna Afrika, Zapadnoafrička razvojna zajednica, Kamerun
- Južna Koreja
- Centralna Amerika* (Kostarika, Salvador, Gvatemala, Honduras, Panama)
- Kolumbija*-Peru-Ekvador
- Čile
- Meksiko*

Sklopljeni, ali nisu još u primjeni

- Kanada
- Singapur
- Vijetnam
- Afričke zemlje – Haiti, Istočnoafrička Zajednica (Burundi, Kenija, Ruanda, Tanzanija, Uganda), Zapadna Afrika (više zemalja, SADC: Mozambik

Pregovori u tijeku ...

- Japan
- Tunis, Maroko (Sveobuhvatni FTA)
- Mercosur (Argentina, Brazil, Paragvaj, Urugvaj, Venezuela)
- Kina, Mianmar (Sveobuhvatni investicijski sporazum)
- Meksiko (modernizacija)
- ASEAN (Filipini, Indonezija)
- SAD – TTIP ???

Budući pregovori

- Turska – modernizacija Carinske unije
- Čile – modernizacija
- Australija i Novi Zeland
- Azerbajdžan
- Hong Kong, Tajvan – investicijski sporazum

THE STATE OF EU TRADE

2017

- EU & Customs union (Andorra, Monaco, San Marino, Turkey)
- European Economic Area (Norway, Iceland, Liechtenstein)
- Preferential trade agreement in place (FTA, EPA, DCFTA)
- Preferential agreement awaiting adoption/ ratification
- Preferential trade agreement being negotiated
- Potential for free trade partnership
- Stand-alone investment agreement being negotiated
- Preferential agreement in the process of modernisation

@Trade_EU
#EUtrade

Kako izvoznici mogu sudjelovati?

- Sporazumi koji se pregovaraju
 - Putem poslovnih udruženja ili izravno MVEP-u poslati defanzivne i ofanzivne interese
- Sporazumi u provedbi
 - Prijaviti prepreke, mjere „iza granice”, zahtjeve

Hvala na pažnji!